

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 6 februari 1942 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

DRIFTBUDGETEN.

Femte huvudtiteln.

1:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.**
I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 4, punkt 1, sid. 45—50 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1942) föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för socialstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1941/42 överskridas med högst 80,000 kronor.

Ifrågavarande anslagspost har i gällande avlöningsstat upptagits till 565,000 kronor, men har av Kungl. Maj:t genom beslut den 2 maj 1941 begränsats till 522,500 kronor på grund av arbetsförmedlingsärendenas överflyttning till statens arbetsmarknadskommision.

Den av Kungl. Maj:t nu begärda medelsförstärkningen har i väsentlig del sin grund i personalökningar. Sålunda har nyanställning av biträdespersonal å de båda statistiska byråerna beräknats medföra en lönekostnad av 20,000 kronor för år. Å fattigvårdsbyrån har personalen förstärkts med två amanuenser och ett skrivbiträde, varjämte såsom biträde åt skyddshemsinspektören tills vidare till och med den 30 juni 1942 efter Kungl. Maj:ts bemyndigande anställts en tjänsteman mot ersättning, svarande mot vad som tillkommer å I-ort stationerad extra ordinarie tjänsteman med placering i 21 lönegraden och 22 löneklassen. Med en av socialstyrelsen till 1,400 kronor beräknad kostnad för ökning av personalen å jämväl mödrahjälpsavdelningen ha för nämnda personalökningar å fattigvårdsbyrån beräknats åtgå 29,900 kronor under innevarande budgetår. För förstärkning av utlänningsbyråns arbetskrafter med en amanuens har beräknats en kostnad av 3,000 kronor. De sammanlagda kostnaderna för personalökningar har sålunda styrelsen beräknat till i runt tal 53,000 kronor. Vissa befordringar och av levnadskostnadernas stegring föranledda arvodsförhöjningar medföra vidare en av styrelsen till 10,000 kronor beräk-

nad utgiftsökning. Avlöningar åt vikarier för tjänstemän, som åtnjuta semester eller tjänstledighet eller som uppehålla högre tjänst, anmälas av styrelsen kräva ett sammanlagt belopp av omkring 18,000 kronor. Jämte vissa smärre personalkostnader å sammanlagt 2,000 kronor har styrelsen slutligen räknat med till omkring 7,000 kronor uppskattade merkostnader för vissa av besparingsberedningen anordnade organisationsundersökningar. Ehuru det av styrelsen beräknade behovet av förstärkning av anslagsposten i fråga således uppgår till sammanlagt 90,000 kronor, förutsättes i Kungl. Maj:ts förslag, att styrelsen skall under innevarande budgetår kunna hålla kostnaderna inom en mera begränsad utgiftsram. Från denna utgångspunkt har bemyndigandet att överskrida anslagsposten begränsats till att avse ett belopp av högst 80,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Därvid förutsätter utskottet i likhet med departementschefen, att det belopp, som motsvarar beräknad avlöning för styrelsens hos arbetsmarknadskommissionen tjänstgörande personal, ställes till styrelsens förfogande allenast under den förutsättningen, att nämnda personal återgår till tjänstgöring inom styrelsen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för socialstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1941/42 överskridas med högst 80,000 kronor.

2:o) **Bidrag till allmänna barnhuset.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, sid. 50—54) föreslagit riksdagen att till Bidrag till allmänna barnhuset å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 180,000 kronor.

Av det å riksstaten under en följd av år under femte huvudtiteln uppförda anslaget å 115,900 kronor till bidrag till barnhusen utgår enligt föreskrift av Kungl. Maj:t till allmänna barnhuset ett belopp av 84,700 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts proposition, nr 240, anvisade 1941 års riksdag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 härutöver ett anslag av 93,000 kronor för täckande av motsedd brist i barnhusets stat för nämnda budgetår.

Med den nu föreslagna medelsanvisningen avses att bereda täckning för ett till 180,000 kronor uppskattat underskott för barnhuset under innevarande budgetår.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till allmänna barnhuset* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 180,000 kronor.

3:o) **Statens skyddshem: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 54 och 55) och under erinran, att å riksstaten för

innevarande budgetår beräknats ett belopp av 285,000 kronor för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för statens skyddshem upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1941/42 överskridas med högst 109,000 kronor.

4:o) Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. Kungl. Maj:t har (punkt 4, sid. 55—57) föreslagit riksdagen medgiva, att den del av det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (*B*) till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl., som beviljats för uppförande av skolhem å kronoegendomen Lindhult i Viby socken av Örebro län, må tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna.

Med bifall till en av Kungl. Maj:t i propositionen nr 2 (bilaga 5, punkt 4) gjord framställning anvisade 1941 års riksdag till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 ett reservationsanslag (*B*) av 647,000 kronor. Av beloppet avsågos 461,000 kronor för arbeten med uppförande å kronoegendomen Lindhult i Viby socken, Örebro län, av ett nytt skolhem, avsett att ersätta det nuvarande skolhemmet Åkerby, samt återstoden för byggnadsarbeten å annat skolhem. Anslaget har emellertid hittills icke kunnat tagas i anspråk med hänsyn till det därvid knutna arbetslöshetsförbehållet.

Ytterligare uppskov med berörda byggnadsföretag har med hänsyn till lokalförhållandena på Åkerby skolhem icke ansetts försvarligt. I anledning härav har föreslagits, att det för byggnadsföretaget avsedda beloppet skulle frigöras från nämnda förbehåll.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att den del av det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (*B*) till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl., som beviljats för uppförande av skolhem å kronoegendomen Lindhult i Viby socken av Örebro län, må tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna.

5:o) Medicinalstyrelsen: Avlöningar. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, sid. 57 och 58) och under erinran, att å riksstaten för innevarande budgetår beräknats ett belopp av 215,000 kronor till ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för medicinalstyrelsen upptagna anslagsposten avlöningar till övrig icke-

ordinarie personal må för budgetåret 1941/42 överskridas med högst 17,000 kronor.

6:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Anskaffande av vissa inventarier.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, sid. 58—60) föreslagit riksdagen, att till Statens anstalt för fallandesjuka: Anskaffande av vissa inventarier å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 32,000 kronor.

Det av Kungl. Maj:t äskade beloppet av 32,000 kronor är avsett för anskaffning av följande utrustning:

ning av Björns utställning.

	Beräknat pris
Möbler för matsal, dagrum, barnsal och sjuksalar	kronor 8,780: 50
Skolmateriel m. m.	» 1,423: —
Tvättmaskiner m. m.	» 5,500: —
Snickerimaskiner med montering och tillbehör	» 5,000: —
Skomakerimaskin	» 1,000: —
Stickmaskin	» 700: —
Servis	» 1,500: —
Elektrisk transportcykel	» 1,800: —
Annan laboratorie- och klinisk utrustning	» 5,300: —
Maskiner för städning (golvbonare, 2 dammsugare)	» 996: 50
Diverse	
	Kronor 32,000: —

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Anskaffande av vissa inventarier* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 32,000 kronor.

7:o) **Inköp av turboaggregat för Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 60—63), vilket avser att tillgodose kustsanatoriets behov av elektrisk reservkraft, främst för dess röntgenanläggning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inköp av turboaggregat för Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 26,000 kronor.

8:o) **Bidrag till driften av Welanderhem.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 63—65) och under erinran att verksamheten vid Göteborgs Welanderhem numera avvecklats, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av det för budgetåret 1941/42 anvisade förslagsanslaget till Bidrag till driften av Welanderhem ett belopp av 10,800 kronor må disponeras för täckande av underskott å stiftelsen Göteborgs Welanderhems verksamhet.

9:o) **Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 66 och 67) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av det till Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget å 158,500 kronor ett belopp av 17,500 kronor må tagas i anspråk för anskaffande av utrustning till de med bidrag från anslaget anordnade lokalerna vid anstalten.

10:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 67), som avser en personalökning, vilken ansetts icke kunna utan olägenhet uppskjutas, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att statspolisavdelningen i Stockholm må från och med den 1 mars 1942 utökas med 1 kriminalöverkonstapel och 2 kriminalkonstaplar.

11:o) **Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, sid. 67 och 68) föreslagit riksdagen att till Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser flyttning av de å respektive luftskyddsorters telefonstationer installerade centralerna för manövrering av larmaggregat och telefonalarmering till i skyddsrum förlagda reservtelefonstationer, vilka i motsats till vad tidigare varit fallet nu skola göras tekniskt fristående från de ordinarie telefonstationerna.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

12:o) **Civilt luftskydd: Besiktning av vissa motorfordon.** Kungl. Maj:t har (punkt 12, sid. 69—72) föreslagit riksdagen att till Civilt luftskydd: Besiktning av vissa motorfordon å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser vidtagande av en av luftskyddsinspektionen påkallad besiktning och översyn av samtliga de för luftskyddsändamål avsedda motorfordon, vilka för närvarande äro avförda ur automobilregistret. För anskaffande av den utrustning, som kan befinnas erforderlig för motorfordonen, finnas medel till förfogande utan anvisande av särskilt anslag. Besiktningskostnaden, som beräknats uppgå till 40,000 kronor, skulle däremot gäldas från det nu för ändamålet äskade anslaget.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, vill understryka vad departementschefen anför där om att för luftskyddsmyndigheterna bör framhållas angelägenheten av att i möjligaste mån förebygga, att fordonens ägare draga nytta av det tillskott till bilens utrustning, som de erhålla, ävensom att ersättning av statsmedel icke bör utgå till komplettering av utrustningen å kommun tillhörigt motorfordon.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Besiktning av vissa motorfordon* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

13:o) Civilt luftskydd: Resekostnads- och traktamentsersättning till vissa deltagare i kurser vid statens luftskyddsskola. Kungl. Maj:t har (punkt 13, sid. 72—74) föreslagit riksdagen att till *Civilt luftskydd: Resekostnads- och traktamentsersättning till vissa deltagare i kurser vid statens luftskyddsskola* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 17,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser att bereda rese- och traktamentsersättning enligt rese- och traktamentsklassen II D i allmänna resereglementet åt vissa högre befattningshavare inom det allmänna luftskyddet, vilka icke tillika äro befattningshavare vid polisväsendet, för deltagande i kurser vid statens luftskyddsskola under tiden den 1 januari—den 30 juni 1942.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Resekostnads- och traktamentsersättning till vissa deltagare i kurser vid statens luftskyddsskola* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 17,000 kronor.

14:o) Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, sid. 75) och under erinran, att å riksstaten för innevarande budgetår anvisats 250,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Stockholm den 6 februari 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Torsten Ström, Bäckström, Lindström, Sven Larsson, Heiding, Karl Magnusson, Bäcklund, Carlström, von Heland* och *Ekströmer*; samt

från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Lindberg* i Umeå, *Hansson* i Rubbestad, *Holmdahl, Åqvist, Staxäng, Lindholm* och *Åkerström*.
